

Odôvodnenie návrhu uznesenia

Martin Fronc, vo funkcii člena vlády Slovenskej republiky, povereného riadením Ministerstva školstva Slovenskej republiky nezvládol rezort školstva, nesie nielen **politickú, ale aj vecnú a odbornú zodpovednosť za viaceré nedostatky**, ktoré sa v rezorte od jeho nástupu vyskytli a negatívne ovplyvnili úroveň vzdelávacieho a výchovného procesu v Slovenskej republike. Nesie zodpovednosť aj za niektoré neriešené problémy v oblasti vedy, športu a mládeže, ktoré kompetenčne spadajú pod rezort školstva. Jeho riadiaca práca prináša do rezortu veľa nervozity, nenapomáha skvalitneniu vyučovacieho procesu. Martin Fronc nie je schopný organizovať prácu tak, aby bolo v nej cítiť viac systémovosti a koncepcnosti a menej operatívnych aktivít, aby sa každodenná operatíva z ministerstva neprenášala do priamo riadených organizácií a tam vytlačala potrebnú systémovú a koncepcnú prácu v oblasti školstva, ktorú rezort potrebuje.

Ministrovi školstva M. Froncovi chýba schopnosť **koncepčne usmerňovať rezort, vytvárať podmienky pre prepojenie úloh medzi jednotlivými odbornými sekciami**. Taktiež aj dokázať **komunikovať s predstaviteľmi iných koncepcií a pohľadov na riešenie problémov** v rezorte, vo výchove a vzdelávaní, hľadania spoločných východísk, ktoré spájajú a nie rozdeľujú. Najmä preto boli a sú v tomto rezorte vzťahy často zbytočne napäté.

Minister školstva M. Fronc sa v skutočnosti **vo svojom rezorte nevyzná** a to aj napriek tomu, že v ňom pôsobí sedem rokov, štyri roky vo funkcii štátneho tajomníka a takmer tri roky vo funkcii člena vlády Slovenskej republiky, povereného riadením tohto rezortu. Venuje sa len niektorým oblastiam, predovšetkým vysokému školstvu a cirkevnému školstvu. Chybou je, že za posledné takmer tri roky, vo funkcii ministra, **nevenoval dostatočnú pozornosť tzv. štátnym resp. verejným školám**, ktoré postupne prešli do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí, miest a vyšších územných celkov. Problémy týchto škôl od konca roku 2002 sú stále viac a viac marginalizované a vysúvané na okraj záujmu rezortu. Minister nedokáže prezentovať konkrétne reformné kroky, len o nich hovorí a často ich necháva v rétorickej, povrchovej podobe a ani ich nemôže prezentovať, pretože sú často zamerané na okázalú formu a nie na žiaduci.

Najnovším **dôsledkom tejto nekoncepčnej práce**, veľmi často skryto ideologizovanej, bol **škandál okolo externej časti tzv. nových maturít**, predovšetkým testov z matematiky v kategórii náročnosti „A“. Organizačných a obsahových nedostatkov v doterajšej príprave a priebehu maturít v školskom roku 2004/2005 bolo viac, ktoré uvedieme v závere odôvodnenia predkladaného návrhu. Rozhodnutie ministra školstva opakovať testy pre všetkých študentov z matematiky v teste „A“

poškodilo predovšetkým študentov, ale veľmi negatívne zapôsobilo na všetkých terajších, ba i budúcich maturantov na našich školách. Rozhodnutiami pána ministra školstva boli trestaní nevinní dokonale stresovaní študenti a naopak vinní zostali sedieť na ministerstve. Potvrdili sa naše predchádzajúce pochybnosti z doterajšej práce rezortu školstva, ktoré sa týkali práve kompetenčnosti ministra M. Fronca **efektívne a citlivo riešiť náročné problémy rezortu**. Často bol pán minister na tieto nedostatky upozornený prostredníctvom interpretácií poslancov a na hodinách otázok v Národnej rade Slovenskej republiky, náprava sa však nekonala.

Minister školstva M. Fronc hovorí o tom, že realizuje reformu školstva, ale v podstate ide skôr o **formálne kroky a nie o zásadnú obsahovú zmenu**, či už sa to týka regionálneho alebo vysokého školstva. Ved' skutočná reforma:

- nie je len o **prerozdelení finančných zdrojov prostredníctvom normatífov** na žiaka resp. študenta, aj keď často minister hovorí o jeho spravodlivosti a transparentnosti;

- nie je len o **presune resp. zbavenia sa kompetencií zadĺženého školstva** na obce, mestá a VÚC;

- nie je len o **zvyšovaní platov učiteľov a školských zamestnancov**.

Reforma je reformou až vtedy, keď je **programová a najmä obsahová**, čo sa žiaľ na Slovensku neuskutočňuje. Určenie normatífov na jednotlivých žiakov či študentov v súčasnom období výrazne poškodilo:

- **Obchodné akadémie**, ktoré sa považujú za odborné a nie všeobecno-vzdelávacie školy;

- celé **odborné školstvo**, ale aj financovanie **umeleckých škôl, materských škôl**, ako aj ďalších **školských zariadení**.

Minister M. Fronc nevenoval a nevenuje **pozornosť financovaniu odborného školstva**, napriek tomu, že práve reforma odborného školstva je jedným z výrazných ukazovateľov prepojenia vzdelávania a praxe v slovenskom a európskom vzdelávacom priestore, a že po príchode zahraničného a modernizujúceho sa domáceho kapitálu nie sme schopní na Slovensku zabezpečiť odborne kvalifikované profesie cez moderný vzdelávací proces na odborných školách a učilištiach.

Minister školstva M. Fronc **vidí svoju „reformu“ systému vzdelávania** tak, že realizuje:

- **rýchlu, obsahovo a organizačne nepripravenú tzv. novú maturitu**;
- zavedenie **povinného vyučovania náboženstva** v alternatíve s etikou od prvého stupňa základnej školy;
- jednostrannú **podporu prípravy a financovania učebníc náboženstva** a nedostatočne podporuje prípravu **učebných textov**

resp. učebníc etiky a ďalších učebníc, predovšetkým pre odborné školstvo, kde veľmi učebnice chýbajú;

- programovú *likvidáciu materských škôl* a to tým, že súhlasil s ich zaradením do školských zariadení s neistým financovaním a ich presunutím do originálnych kompetencií s výsledkom, že kým v roku 2002 bola zaškolenosť detí v predškolských zariadeniach okolo 91%, v roku 2004 je to okolo 72% a ďalej toto číslo klesá, konkrétne na východnom Slovensku niektoré okresy majú len 60 – 70% zaškolenosť;
- postupný *útlm verejných materských škôl a základných umeleckých škôl* a to tým, že ich financovanie sa realizuje prostredníctvom rozpočtov obcí a miest, kým súkromné a cirkevné materské školy a základné umelecké školy sú financované prostredníctvom normatívoov cez kapitolu ministerstva školstva;
- postupnú *likvidáciu slovenského školstva, najmä základného školstva na jazykovo zmiešanom území SR* a to tým, že základné školy s vyučovacím jazykom maďarským majú zvýšený normatív na žiaka o 8%, čím znevýhodňuje slovenských žiakov a slovenské školy s rovnakým počtom žiakov v triedach v tomto prostredí, na juhu Slovenska;
- svojimi krokmi *útlm odborného školstva, stredných odborných škôl, stredných odborných učilíšť, odborných učilíšť a učilíšť*, napriek tomu, že spoločenská potreba narastá práve na tento druh škôl a jej absolventov a aj dokumenty a odporúčania EÚ hovoria o potrebe výrazne podporiť odborné vzdelávanie;

Minister školstva M. Fronc:

- nerealizuje komplexný Projekt otvorená škola, aj tým, že neinicuje a nesnaží sa vytvárať *legislatívne podmienky na vytvorenie financovania škôl tak, že získané mimorozpočtové zdroje z tejto činnosti ostanú na danej škole* s orientáciou na jej ďalší rozvoj a plnenie vzdelávacích a výchovných úloh;
- neinicuje *legislatívne opatrenia zamerané na to*, aby vyradovanie škôl a školských zariadení zo siete, navrhovaných samosprávami v SR sa neuskutočňovalo s cieľom vyradiť len tie, ktoré majú kvalitné budovy, vybavenie, školské pozemky, školské dielne, tak ako sa to uskutočňuje v niektorých regiónoch a naopak len účelovo, konkrétne v záujme lukratívnej privatizácie s tým, že deti, žiaci a študenti, učitelia a školskí zamestnanci sú presúvaní do škôl so starými budovami, nedostatočným vybavením a havárijným stavom;
- nebol schopný za takmer tri roky *predložiť moderný zákon o výchove a vzdelávaní*, preto je naďalej platný viac ako dvadsať rokov starý zákon z roku 1984 (29/1984 Zb.), ktorý prežil už

devätnásť noviel a taktiež nebol schopný *pripraviť nový zákon o pedagogických pracovníkov*, tak ako v susednej Českej republike a v Poľsku;

- nedokázal vytvoriť funkčnú *kurikulárnu radu* pri Ministerstve školstva SR, aj keď má jej návrh už viac ako dva roky na stole, ktorá už mohla systematicky a cielene pracovať na novom zákone o výchove a vzdelávaní, rámcových či štátnych a školských vzdelávacích štandardoch;
- dokázal niekoľkokrát predložiť *návrh zákona o študentských pôžičkách*, ktoré sú kontraverzné a vyvolávali a vyvolávajú v spoločnosti napätie a odmietavé stanoviská, pričom jeho najnovší návrh v parlamente vyvolal už okolo sto, často zásadných pozmeňovacích návrhov od koalíčných a opozičných poslancov, zákona, ktorý nielen predstavuje spoplatnenie vysokoškolského štúdia a výrazne *znevýhodňuje najsilnejšiu strednú vrstvu* spoločnosti; *vytvára nejasný administratívno-byrokratický a najmä organizačne nepremyslený systém nového Pôžičkového fondu pre študentov, s predpokladom ďalších problémov v rokoch 2005/2006*, ktoré môžu prerásť do ďaleko väčších škandálov, ako okolo tohoročných tzv. nových maturít;
- nebol schopný realizovať *obsahové a organizačné zmeny vo verejnom vysokom školstve*, aj keď možnosti mu poskytoval a poskytuje terajší a koncom roku 2003 novelizovaný zákon o vysokých školách 131/2002 Z. z.; nedokázal vytvoriť *lepšie podmienky pre prienik vedy a výskumu do prostredia verejných vysokých škôl* SR;
- nezabezpečil *dokončenie rozostavanej investície Centra vedecko-technických informácií* a jeho sprístupnenie odbornej a vedeckej verejnosti, najmä po vstupe SR do Európskej únie.

Posledným vyvrcholením nekonceptnej práce rezortu školstva pod vedením ministra M. Fronca boli **udalosti okolo maturitných testov z matematiky**. Sú dôsledkom nekvalitnej organizačnej prípravy a nepoučenia sa z nedostatkov v rámci monitoru, experimentu externej časti maturity, najmä z matematiky, v minulom roku. Boli taktiež dôsledkom neakceptovania pripomienok, že nová maturita nie kvalitne pripravená, že zavedenie novej maturity Vyhláškou č. 510/2004 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách a ukončovaní prípravy v odborných učilištiach, učilištiach a praktických školách zo septembra minulého roku pre školský rok 2004/2005. Toto **rozhodnutie bolo neetické vo vzťahu k študentom, ak nie až retroaktívne**. V slušnej a demokratickej spoločnosti sa zákony a iné zákonné normy prijímajú do budúcnosti a nie

so spätnou účinnosťou. Tento jeho čin spôsobil mnohé stresové situácie študentom, negatívne sa podpísal do ich povedomia.

M. Fronc, minister školstva za toto zlyhanie a veľký spoločenský škandál **nesie nielen politickú, ale aj vecnú, odbornú zodpovednosť**. Podľa Vyhlášky 510/2005 Z. z. „*externú časť maturitnej skúšky tvorí písomný test, ktorý zadáva Ministerstvo školstva Slovenskej republiky*“ (§ 7 ods. 1) a „*Ústredná maturitná komisia odporúča na schválenie ministerstvu konečné znenie písomnej formy externej časti maturitnej skúšky a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky*“ (§ 18 ods. 2). Minister M. Fronc na gesčnom Výbore NR SR priznal, že predsedom Ústrednej maturitnej komisie bol p. J. Morong, generálny riaditeľ sekcie regionálneho školstva a jej podpredsedom p. L. Szigeti, štátny tajomník ministerstva, ktorý zodpovedá za regionálne školstvo. Teda **celá maturita bola predovšetkým v rukách ministerstva!** Podľa spomínanej Vyhlášky mala konečnú podobu testov najskôr prebrať ústredná maturitná komisia – konečnú bez ďalších zásahov, bez vpísaných výsledkov. Takúto podobu originálu mal dostať na stôl minister školstva. Schválené testy ministrom školstva boli uložené v trezoroch, v jednom z trezorov ministra. **Originál testov však nebol signovaný ministrom, čo bolo jeho veľkou chybou.** Až takýto test mohol opustiť ministerstvo a dostať sa na rozmnoženie. Žiaľ, nestalo sa tak a pán M. Fronc, minister školstva si ešte dovoľil, pri takto nepripravenom akte maturít, spustenia maturitných testov, **odcestovať na zahraničnú pracovnú cestu do Mexika!** Dodatočne sme sa dozvedeli, že konečnú podobu testov nevidela ani ústredná maturitná komisia a jej členovia údajne na ministrovo odporúčanie prijali iba formálne uznesenie s vedomím, že na testoch sa ešte „dotiahnu drobnosti“. To znamená, že takýmto spôsobom bola predmetná Vyhláška 510/2005 Z. z. s vedomím ministra školstva, niekoľkokrát porušená. Podľa informácii, boli chyby aj v testoch z cudzích jazykov, slovenského a maďarského jazyka. Opakujem, za tento stav nesie nielen politickú, ale aj vecnú zodpovednosť ministerstvo školstva a menovite minister školstva M. Fronc.

Minister školstva SR M. Fronc spôsobil **značný útlm v činnosti dobrovoľných združení telovýchovy a športu v SR**, nepodnikol rozhodné kroky na riešení kauzy Športka a. s. – Tipos a. s., ktoré sa výrazne dotkli financovania športu v SR a nič nekoná okolo využívania **Národného tenisového centra pre šport, najmä mládežnícky tenis**, aj keď z tohto titulu boli pre NTC uvoľnené verejné zdroje zo štátneho rozpočtu na stavbu tohto objektu. Nevníma problémy okolo **problémového a transparentného financovania mládežníckych organizácií, čím je diskriminovaná jedna zo strešných organizácií RADAM a Republikové centrum Zväzu telesne postihnutej mládeže**, nereagoval na mnohé upozornenia viacnásobného porušovania

inovovanej smernice ministerstva školstva o uznávaní a podpore celoštátne organizovanej práce s deťmi a mládežou.

Minister školstva M. Fronc nie je schopný vytvoriť podmienky pre čo najkomplexnejšie **uplatnenie práva občana na kvalitné vzdelávanie**, nepochopil dôležitosť a takmer **nič neurobil pre odborné vzdelávanie**, ale aj **alternatívne vzdelávanie a školstvo**, pre prepojenie výchovy a vzdelávania aj s dôrazom na **predškolskú prípravu a tvorivo-humanistickú i umeleckú výchovu**, pre výraznejšie vnímanie **špeciálneho školstva** a osobitne postavenia detí, žiakov a študentov **zdravotne postihnutých**, nevenoval **dostatočnú pozornosť sociálnym službám v školstve** (klubom detí a školskému stravovaniu), ponechal na zánik, najmä prenosom kompetencií, mnohé **školy v prírode**, nepochopil **moderné prístupy vo vzdelávaní**, ktoré by mali byť prepojené najmä na rozširovanie **jazykovej a počítačovej gramotnosti**, ale aj **etiky a výchovy k občianstvu pre všetkých a náboženstva na princípe dobrovoľnosti**, nevytvoril podmienky pre **náboženskú neutralitu na našich školách** a podpísal sa pod **posledný škandál s novými maturitami**. Doterajšia práca ministra školstva M. Fronca brzdí obsahovú reformu školstva a neplní vládou schválenú koncepciu vzdelávania Milénium. M. Fronc vo svojej terajšej funkcii člena vlády povereného riadením Ministerstva školstva Slovenskej republiky **politicky a odborne zlyhal**.

Na základe vyššie uvedených skutočností navrhuje skupina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky vysloviť ministrovi školstva Martinovi Froncovi v zmysle čl 88 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojitosti s § 109 ods. 1 a 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1966 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov: **nedôveru**.